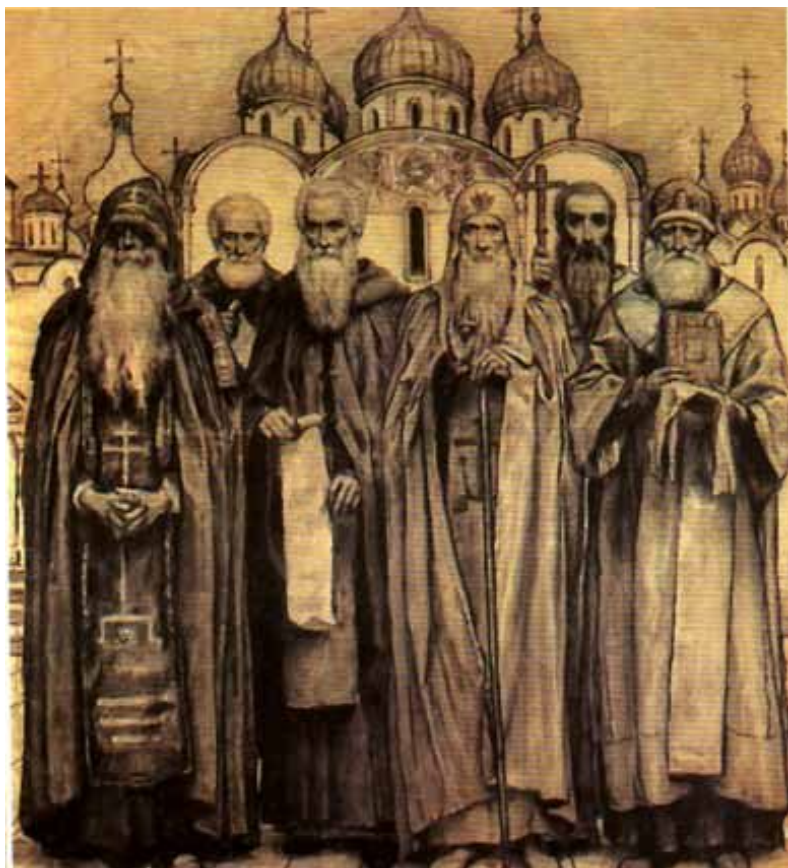

ЦЕРКОВНІ БРАЦТВА

Виконала учениця 4-М класу

Сейрік Юлія

- Братства відіграли значну роль у суспільно-політичному та культурному житті, в боротьбі проти політики релігійних і національних утисків, яку проводили шляхетська Польща та католицька церква на теренах сучасної України і Білорусі.

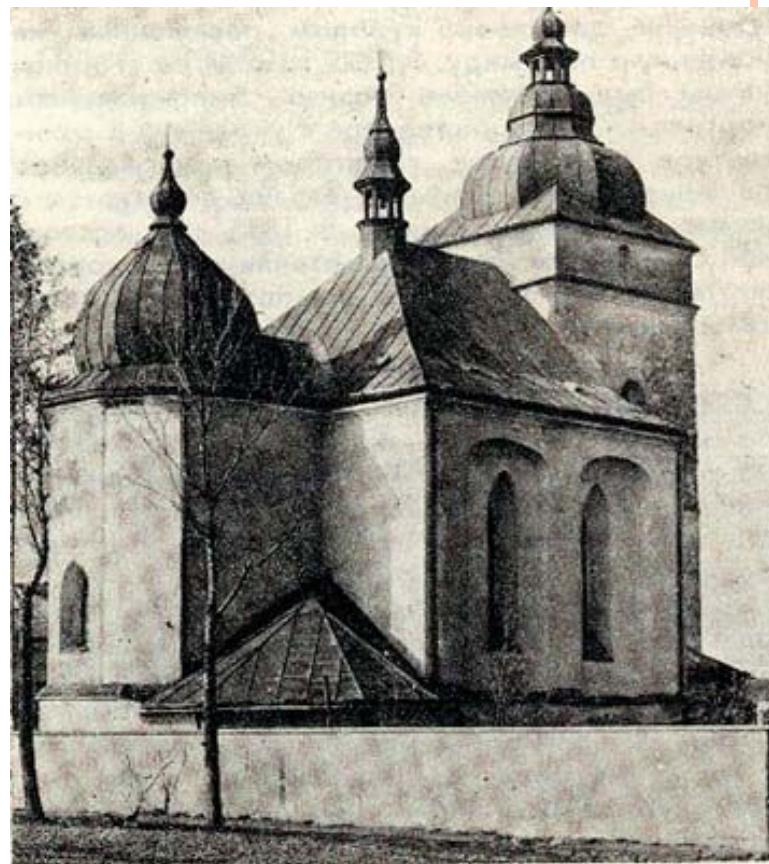

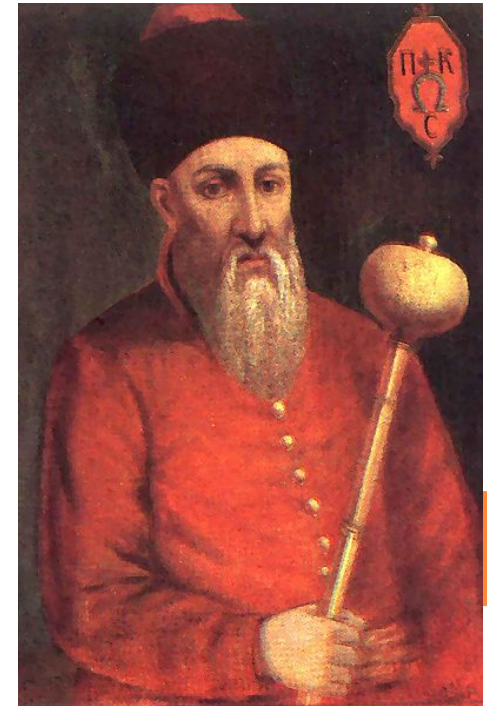
- У 1580-х роках широко діяльність розгорнуло Львівське Успенське Ставропігійне братство. Воно придбало друкарню, відкрило Львівську братську школу. Наприкінці 16 — на початку 17 ст. братства виникли в Рогатині, Красноставі, Городку, Галичі, Перемишлі, Любачеві, Дрогобичі, Буську та інших містах.

□ Так, 1589 року організаційно оформилися братства в Рогатині, Могильові та Красноставі, 1591 року — у Бересті та Городку, 1592 року — у Комарному та Мінську.

1594 року братства засновані у Більську й у Любліні, де була невелика громада українців. Близько 1615 року було засновано Київське братство, до якого вступило багато міщан, православних шляхтичів, а також, у 1620 році, запорізьке військо на чолі з гетьманом Петром Сагайдачним.

- У 1617 році було створено Луцьке братство. У другій половині 17 — 18 ст. братства діяли в більшості міст і в деяких селах Галичини, Волині, в багатьох містах Наддніпрянщини.

□ Братства створювалися навколо парафіяльних церков, використовуючи організаційні форми, властиві середньовічним цехам, гільдіям та іншим міським корпораціям, як світським, так і релігійним. Вони мали свої статuti, щорічні вибори службовців, обов'язкові щомісячні збори, общинні суди.

Витрати братств покривалися за рахунок внесків його членів, прибутків від нерухомого майна, відсотків від позик. Для Львівського братства важливим джерелом прибутків була друкарня. Братства дбали про свої патрональні церкви, справляли спільні культові відправи, подавали матеріальну допомогу своїм членам, брали участь у похоронах братчиків, утримували шпиталі.

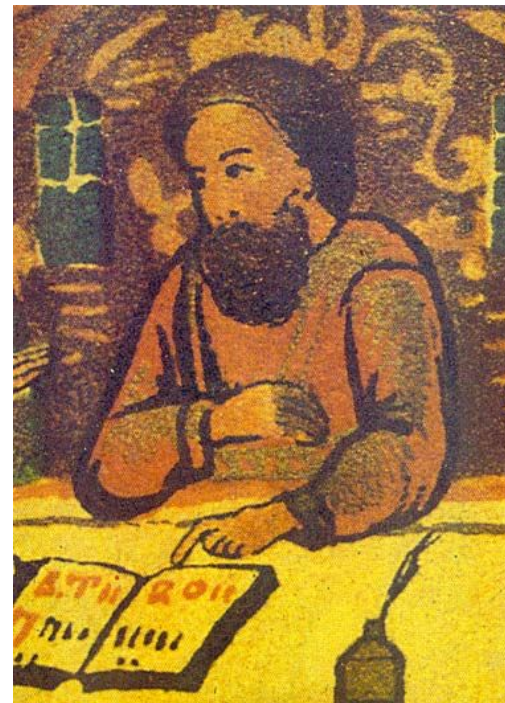
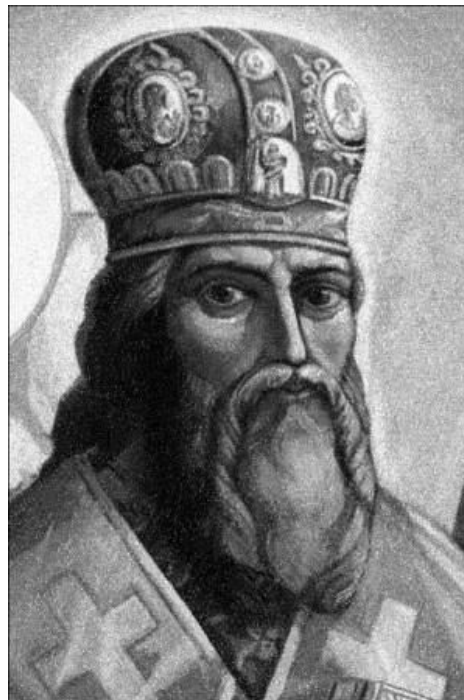
- Братства також захищали соціальні інтереси ремісничо-торгового населення, боролися проти дискримінації та утисків русинів. Діяльність братств мала переважно світський характер.

- З кінця 16 — початку 17 ст. братства брали активну участь у боротьбі проти посилення польсько-шляхетського гніту, національного та релігійного утисків і набували великого громадсько-політичного і національно-культурного значення.

- В числі провідних діячів братств були видатні вчені, письменники, політичні діячі того часу: Юрій Рогатинець, І. Красовський, Стефан Зизаній, Іов Борецький, Памво Беринда та ін.

□ Намагаючись перетворити православну церкву на знаряддя зміцнення своїх суспільно-політичних позицій, братства виступали як проти необмеженої влади церковних феодалів — православних єпископів, так і проти польсько-шляхетського та католицького наступу.

- Боротьба братства проти засилля церковників, за розвиток світських елементів культури була, по суті, боротьбою проти феодалізму.
- Будучи насамперед організаціями заможного ремісничо-торгового міського населення (бюргерства), братства об'єднували навколо себе також представників інших соціальних верств України.

Деякі з них приймали до свого складу православне духовенство й православну шляхту, які були невдоволені національно-релігійними утисками. Іноді братства підтримували і окремі православні магнати та єпископи (зокрема князь Костянтин Острозький).

- У братствах виявлялися соціальні суперечності між різними групами міщанства, між міщанством, шляхтою і церковною верхівкою. Вплив різних соціальних верств у братствах був неоднаковим. Братства вели боротьбу проти єзуїтської пропаганди та примусового насадження уніатства, підтримували зв'язки з Московією, Молдавією, південними слов'янами.

- У другій половині 17 — 18 ст. у зв'язку з дальшим зміцненням феодальних відносин, роль братств у суспільно-політичному житті зменшувалася. Наприкінці 19 — на початку 20 ст. деякі діячі православної церкви створили клерикальні організації, які крім назви не мали майже нічого спільного з колишніми братствами, хоч покликалися на їхні традиції.

